

Taubenschlag, Rafał

Wspomnienia pośmiertne : Włodzimierz Kozubski (1880-1951)

Rocznik Towarzystwa Naukowego Warszawskiego 44, 149-150

1951

Artykuł został zdigitalizowany i opracowany do udostępnienia w internecie przez Muzeum Historii Polski w ramach prac podejmowanych na rzecz zapewnienia otwartego, powszechnego i trwałego dostępu do polskiego dorobku naukowego i kulturalnego. Artykuł jest umieszczony w kolekcji cyfrowej bazhum.muzhp.pl, gromadzącej zawartość polskich czasopism humanistycznych i społecznych oraz w kolekcji mazowieckich czasopism regionalnych mazowsze.hist.pl.

Tekst jest udostępniony do wykorzystania w ramach dozwolonego użytku.

- 7) Studia nad belkami o przekroju I (dwuteowym), Warszawa 1923.
- 8) Sur la flexion d'un hourdis nervure. Paris 1925 C. R.
- 9) Kryteria stałości równowagi i ich stosunek do statyki układów sprężystych. Lwów 1926 A. N. T.
- 10) Równanie pięciu momentów. Lwów 1927.
- 11) Rozważania nad eksplozją koła zamachowego. Warszawa 1928.
- 12) Wzór wytrzymałościowy dla rur stalowych narażonych na ciśnienie zewnętrzne. Warszawa 1930 r.
- 13) Obciążenie krytyczne prętów osiowo ściskanych o przekroju nieciągłe zmien-
nym. Warszawa 1930. Spr. I.T.L.
- 14) Z teorii samowzmacniania łuf działowych. Warszawa 1931.
- 15) Wytrzymałość na czyste zginanie prętów metalowych. Warszawa 1934.
- 16) O analogii pewnego zagadnienia równowagi prętów sprężystych, słabo zakrzy-
wionych z prostym przypadkiem drgań wymuszonych. Kraków 1934. P. A. U.
- 17) Teoria kołowo-symetrycznych odkształceń sprężystych rur grubościennych. War-
szawa 1935.

Szereg prac ogłoszonych między 1936 r. a 1941 r. po polsku i po niemiecku, poświę-
conych następującym tematom:

- 18) Zagadnienia stateczności prostego toru kolejowego o szynach spawanych pod
wpływem naprężeń cieplnych.
- 19) W sprawie poprawnej interpretacji pomiarów precyzyjnych w nowoczesnych do-
doświadczeniach z prętami podłużnie ściskanyimi. Warszawa 1939. (tekst niemiecki)
A. N. T.
- 20) Pure Bending of Curved Tube of Elliptic Section. VII Kongres Międzynarodowej
Mechaniki Stosowanej w Londynie we wrześniu 1948.

Jedną z ostatnich większych prac Prof. Hubera, która się ukazała za życia Autora
jest dwutomowa „Teoria sprężystości” wydana przez P. A. U., pierwszy tom ukazał
się w 1948 r., a drugi w 1950 r. Już po śmierci Autora ukazała się w 1951 r. nakła-
dem P. Z. W. S. w czterech częściach „Stereomechanika Techniczna” (Wytrzymałość
Materiałów), a w styczniu 1952 r. „Mechanika Ogólna i Techniczna” (744 stron), dru-
kowana w Szwecji jako wydanie Spółdzielni Wydawniczo-Oświatowej „Czytelnik”
w Warszawie.

Z. Kłębowski

Włodzimierz Kozubski (1880—1951)

Dnia 14 października 1951 r. zmarł nagle członek-korespondent To-
warzystwa Naukowego, prof. Włodzimierz Kozubski. Prof. Włodzimierz
Kozubski urodził się w 1880 r. w Nowym Sączu, gdzie uczęszczał do gim-
nazjum i gdzie zdał maturę w 1899 r., po czym zapisał się na Wydział
Prawa Uniwersytetu Jagiellońskiego, który ukończył w 1904 r. ze stop-
niem doktora prawa. W tym roku wstąpił do służby sądowej, skąd prze-
szedł do służby w Prokuraturii Skarbu w Wiedniu, a następnie do
służby w Ministerstwie dla Galicji, w której pozostawał do 1918 r. Po
rozpadnięciu się Austrii wrócił do kraju, gdzie objął początkowo stano-
wisko dyrektora departamentu przy Ministerstwie Kolei, następnie stano-
wisko dyrektora Banku Budowlanego, w końcu stanowisko dyrektora
przy Ministerstwie Oświaty, które opuścił w 1930 r.

Już w czasie swych studiów na Uniwersytecie Krakowskim okazy-
wał zamiłowanie do nauk historyczno-prawniczych, pracując w semi-
narium prof. S. Wróblewskiego, a następnie w Wiedniu w seminarium
prof. Vlassaka, pod którego kierunkiem napisał pracę pt. „Opieka nad
kobietami w prawie rzymskim” drukowaną później w Rozprawach Aka-
demii Umiejętności, a która Mu posłużyła jako podstawa habilitacji na
Uniwersytecie Krakowskim w 1924 r. W rok później wydał wspólnie
z prof. Taubenschlagiem tłumaczenie instytucji Rudolfa Sohma. Kolejno

następowały pisane z wielkim znanstwem sprawozdania o polskiej literaturze prawniczej w Przeglądzie Prawa i Administracji §. 51 (1926) i §. 59 (1934) i oparta na długoletnich studiach praca „O wpływach orientalnych na ustawodawstwo justyniańskie” drukowana w „Themis” w roku 1936. W tymże roku wydał razem z prof. Taubenschlagiem podręcznik pt. „Historia i instancje rzymskiego prawa prywatnego”, który doczekał się czterech wydań.

Po ustąpieniu w r. 1938 prof. Ignacego Łyskowskiego z katedry prawa rzymskiego został mianowany profesorem nadzwyczajnym a w 1945 r. profesorem zwyczajnym prawa rzymskiego na Uniwersytecie Warszawskim. Wkrótce jednak przerwiał się na prawo cywilne. Owocem tych zainteresowań są dwie Jego prace pt. „Privilegium Paulianum” drukowana w „Ateneum kaptłańskim” tomie 50 i „Konvalidacja wyroków konsystorskich w świetle ustawy z dnia 24.4.1947 r. ogłoszona w „Państwie i Prawie” tomie IV (1949). Nie zaniechał jednak mimo to i prawa rzymskiego, czego dowodem jego praca drukowana w „Państwie i Prawie” Rok V (1950) pt. „Od prawa rzymskiego do prawa antycznego”.

Poza pracą naukową oddawał się prof. Kozubski z wielkim zapałem pracy społecznej. Głównie Jego staraniom zawdzięcza swoje powstanie Dom Akademicki im. Wołodkiewicza w Krakowie, wybudowany w 1901 r.

Podczas wojny w latach 1914—1918 stał na czele Komitetu Pomocy Uchodźcom, który umiał zorganizować i dla którego zdołał wydobyć znaczne fundusze. W Warszawie zaś odbudowanie domu profesorskiego na ul. Wilczej nr 13 jest Jego wyłączną zasługą.

Prof. Kozubski był człowiekiem, który umiał zdobyć sobie sympatię i przyjaźń ludzi, z którymi się zetknął. Szanowali Go i cenili koledzy i znajomi, kochała Go młodzież, której był prawdziwym opiekunem. Dlatego też jeszcze długo żyć będzie w pamięci ludzkiej jako człowiek, który nie szukając ani rozgłosu ani odznaczeń, wszystkie swe siły oddał w służbę nauki i społeczeństwa.

Rafał Taubenschlag

Stanisław Płużański

(1879—1951)

Stanisław Płużański urodził się w 1879 roku w Radomiu. Tam otrzymał wykształcenie średnie, po czym w Szkole im. Wawelberga i Rotwanda w Warszawie — wykształcenie zawodowe, oraz na politechnice darmstackiej — wyższe techniczne, uzyskując w 1903 roku dyplom inżyniera budowy maszyn. Po dwuletniej praktyce w zakresie budowy silników spalinowych odbytej w Anglii, od 1906 roku podejmuje pracę konstruktora, a następnie — kierownika działu warszawskiej wytwórni silników spalinowych „Ursus”. Z biegiem lat zainteresowania prof. Płużańskiego zwracają się w kierunku projektowania i budowy zakładów przemysłowych. W 1914 r. buduje wytwórnię przedsiębiorstwa „Drzewiecki i Jeziorański” w Warszawie, oraz w 1915 roku wytwórnię „K. Rudzki” w Jekaterynosławiu. Po powrocie do kraju w 1920 roku bierze żywy i czynny udział w budowie zakładów Tow. Akc. „Pocisk” w Warszawie, a od 1926 roku — Polskich Zakładów „Skoda” będąc jednocześnie dyrektorem i członkiem zarządu wytwórni, później zaś ich doradcą technicznym.